

Landschapseenheden grensoverschrijdende Westhoek

Bern Paret, Provincie West-Vlaanderen
Vincent Bassez, CAUE

Wat?

- Studie over de landschapseenheden van de grensoverschrijdende Westhoek
- In kader van het Interreg IV-project TERCO (Territoriale coöperatie)
- Samenwerking tussen de Provincie West-Vlaanderen, CAUE du Nord en Ugent

Landschapseenheden grensoverschrijdende Westhoek

Opdrachtgever: Provincie West-Vlaanderen en Conseil d'Architecture,
d'Urbanisme et de l'Environnement du Nord

Uitvoerder: Universiteit Gent, Vakgroep Geografie

Auteurs: Niels Dabaut, Veerle Van Eetvelde

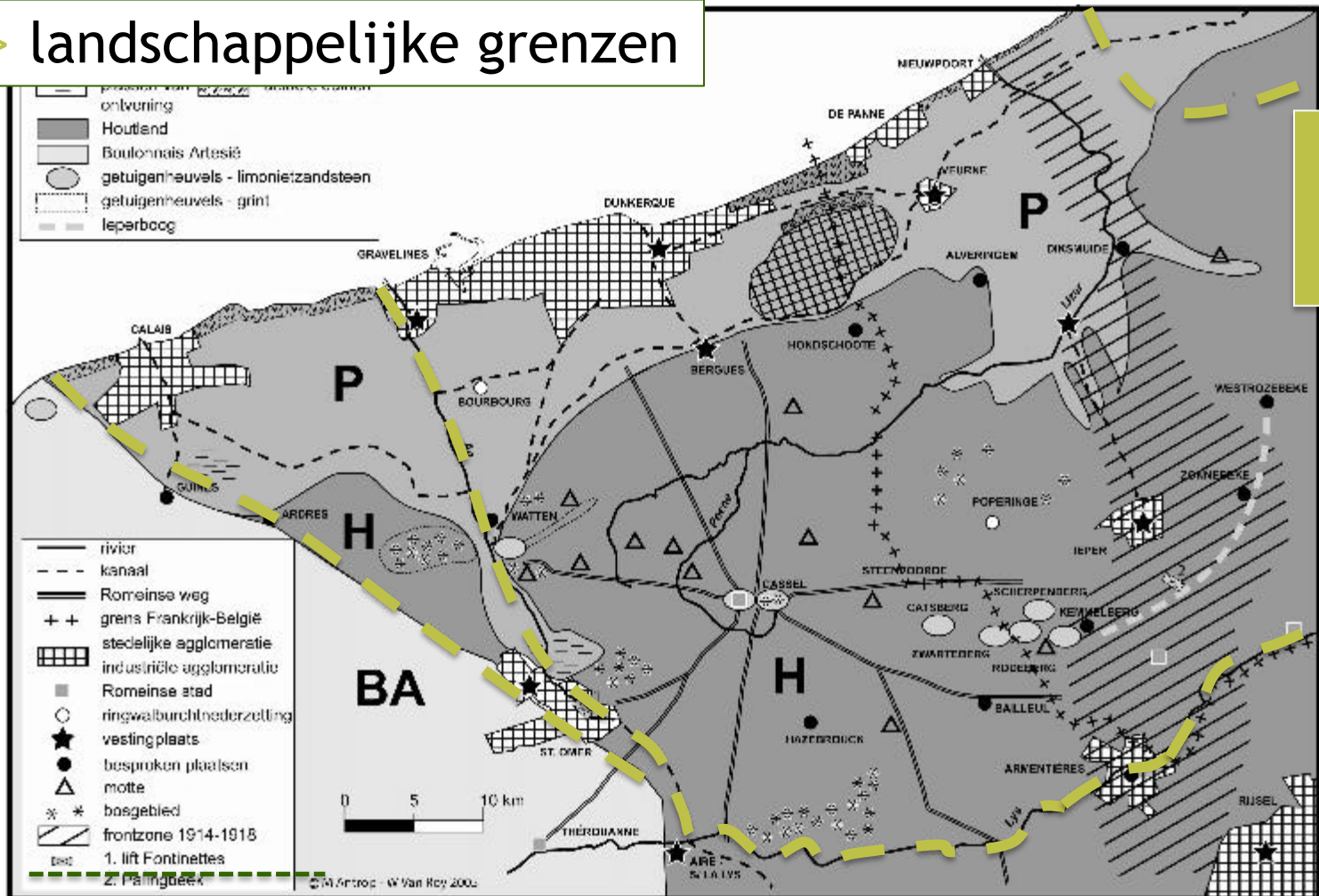
Aanleiding en doelstelling

- Afbakening van de grensoverschrijdende landschapseenheden op verschillende schaalniveaus in de regio van West-Vlaanderen/Westhoek en Nord-Pas-de-Calais (Geografie UGent)
 - nood aan grensoverschrijdende landschappelijke benadering
 - nood aan gemeenschappelijk begrippenkader
 - bestaande landschapsclassificatie niet toereikend voor grensoverschrijdende toepassingen
- Specifieke doelstellingen :
 - Uitwerken theoretisch kader met betrekking tot het afbakenen van grensoverschrijdende landschapseenheden;
 - Het afbakenen van de grensoverschrijdende landschapseenheden op verschillende schaalniveaus;
 - Het benoemen en beschrijving van de grensoverschrijdende landschapseenheden in samenspraak met diverse deskundigen en streekkenners;
 - Opmaak van een GIS-databank, inpasbaar in het platform S-pass - Territoires (<http://s-pass.org/fr/>).

Studiegebied

- Vlaanderen: Arrondissement Veurne, Diksmuide, Ieper
- Frankrijk: tot vallei van de Aa en Leie (Flandre maritime et intérieure), uitbreiding tot grens Boulonnais)

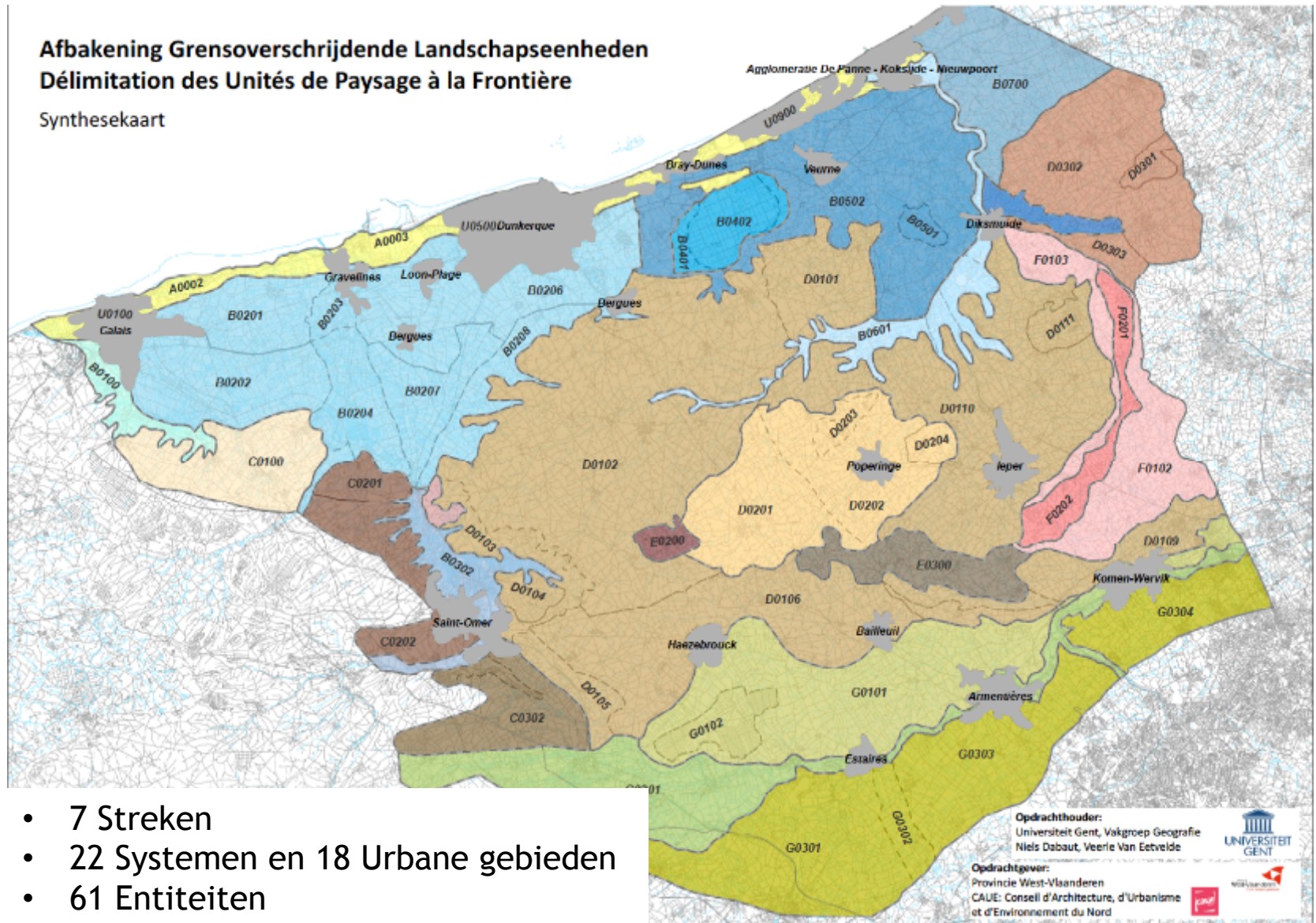
>> landschappelijke grenzen

Synthese

Afbakening Grensoverschrijdende Landschapseenheden Délimitation des Unités de Paysage à la Frontière

Synthesekaart

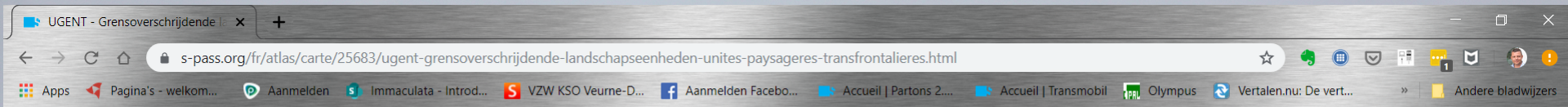
- 7 Streken
- 22 Systemen en 18 Urbane gebieden
- 61 Entiteiten

Opdrachthouder:
Universiteit Gent, Vakgroep Geografie
Niels Dabaut, Veerle Van Eetvelde

Opdrachtgever:
Provincie West-Vlaanderen
CAUE: Conseil d'Architecture, d'Urbanisme
et d'Environnement du Nord

S-Pass

ACTUALITÉS

GROUPES

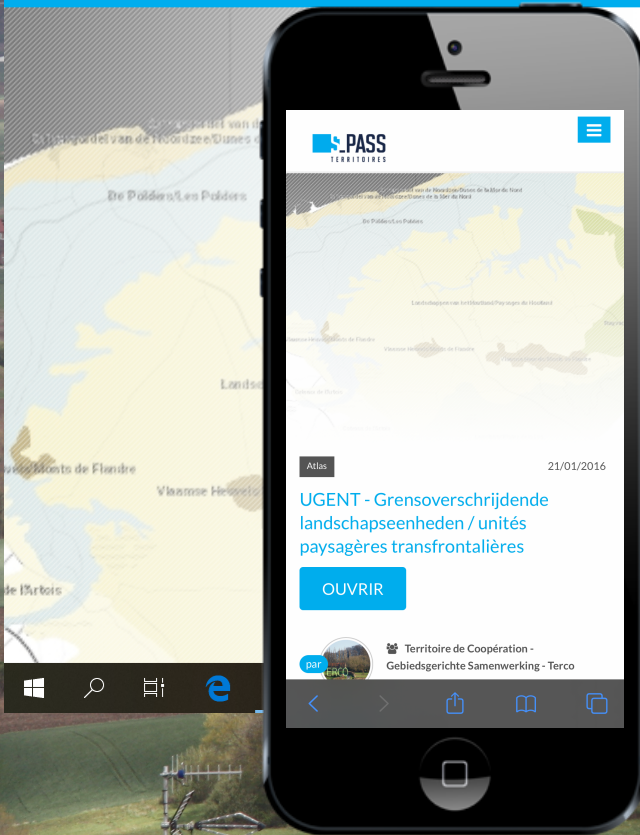
RESSOURCES ▾

DÉCOUVRIR ▾

Atlas

Accueil / Ressources / Atlas / Ugent - grensoverschrijdende l...

Atlas

21/01/2016

Détails

UGENT - Grensoverschrijdende landschapseenheden / unités paysagères transfrontalières

OUVRIR

Territoire de Coopération - Gebiedsgerichte Samenwerking - Terco

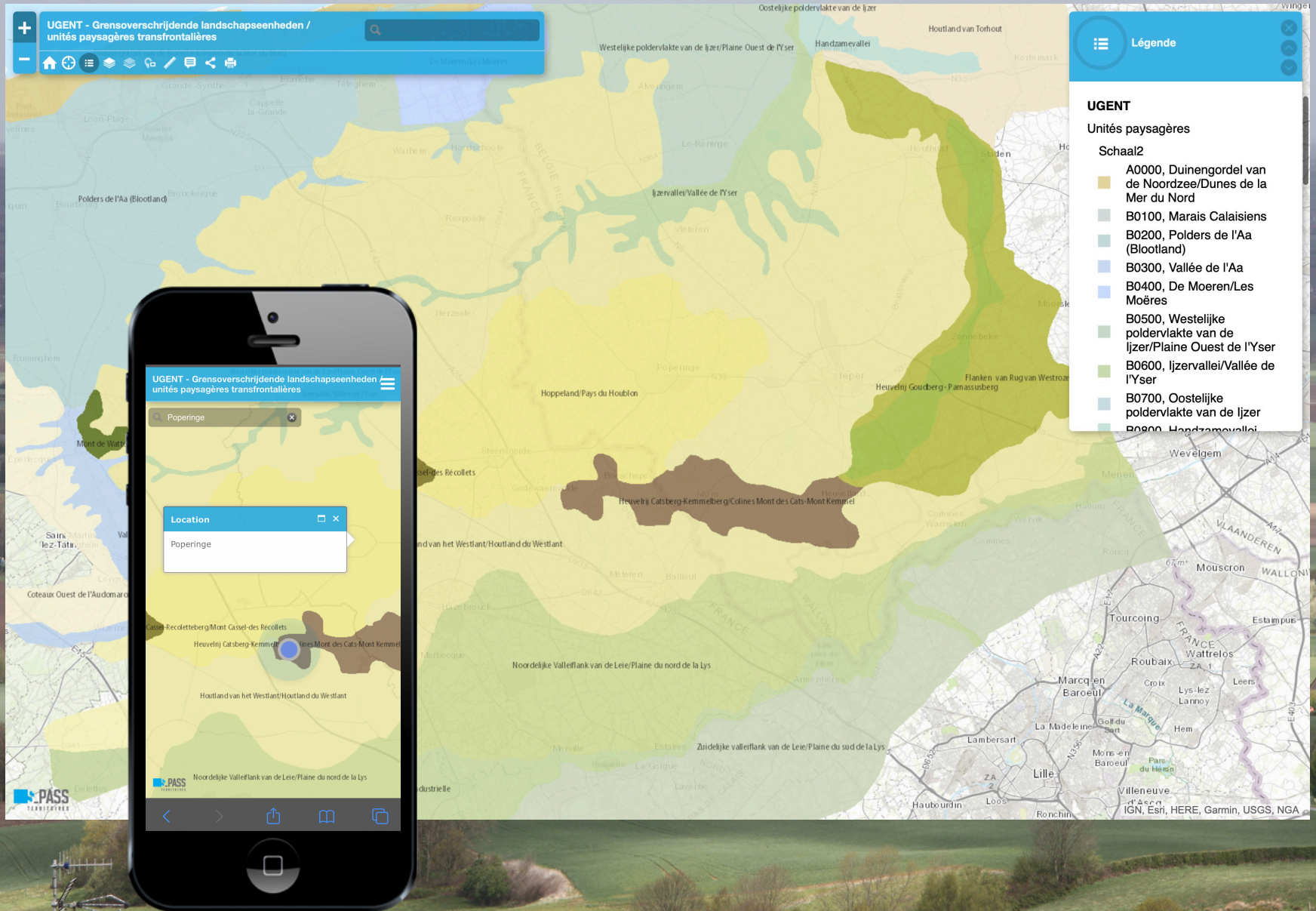
Description

Intégrer

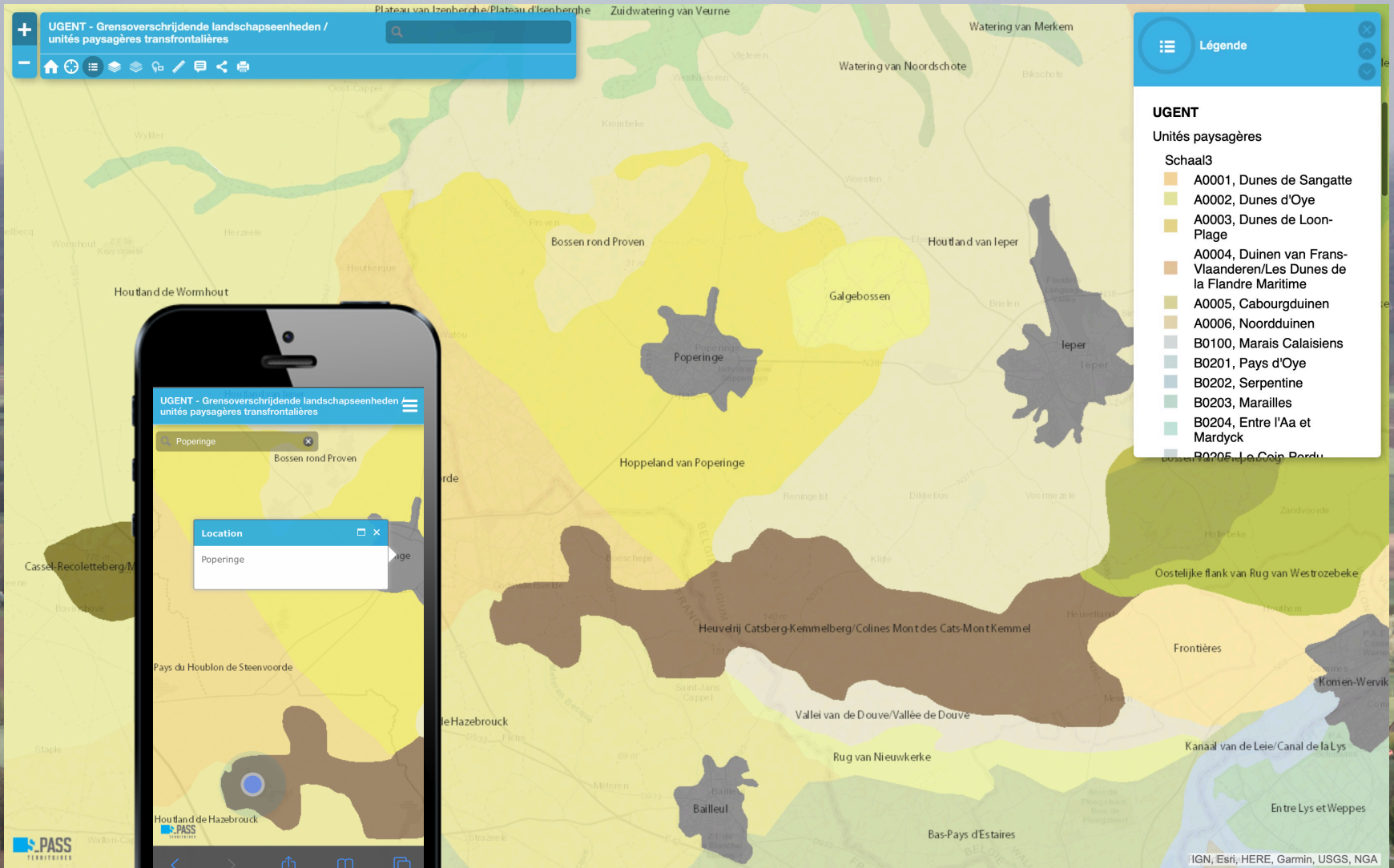
Veerle Van Eetvelde/Niels Dabaut (UGent): Studie en kaarten grensoverschrijdende landschapseenheden
(In opdracht van de Provincie West-Vlaanderen en CAUE du Nord)

Veerle Van Eetveldeet Niels Dabaut (UGent) ont travaillé une cartographie des unités paysagères transfrontalières
(Dans une commande de la Province de Flandre Occidentale et du CAUE du Nord).

S-Pass

S-Pass

Onderdeel van een streekaanpak

- De Westhoek grenst aan de Noordzee en Noord-Frankrijk
- De Westhoek is een typische landelijke regio die wordt gekenmerkt door weinig inwoners, een grote oppervlakte, kleine steden en veel kleine dorpen en een veelheid aan landschappen: heuvels, polders, kust...
- Die landschappen hebben bovendien kwaliteiten op vlak van ecologie, biodiversiteit, erfgoed op Vlaams niveau, bv. De IJzervallei.
- Dit alles vormt een ideaal decor voor een geïntegreerde streekwerking.

Onderdeel van een streekaanpak

- Ervaring in streek met werken rond natuur, biodiversiteit, ecologie oa. via het Regionaal Landschap, maar geen echt landschapsbeleid
- Herdenkingsperiode WO I (2014-2018) vormt mee de aanleiding om landschap centraal te zetten bv. Tentoonstelling Het landschap als laatste getuige - IFFM, 2006)
- 3 onderscheidende Verhalen en subverhalen in De Westhoek (Madoc, 200:
 - Oorlog (WO I)
 - Grens (De Schreve)
 - Het Landschap (Water)

Onderdeel van een breder beleid

- Nood aan expertise!
- We werken via de Denktank landschap samen met Kenniscentra zoals Ugent, Labo S, KASK, ILVO en VLM, Erfgoed...
- We baseren ons op de visie ‘Landschapskwaliteit’ (van Stichting Landschapsbeheer uit Ndl):
 - Identiteit: verbondenheid, groen-blauw, oriëntatie in tijd, bodem...
 - Duurzaamheid: maatschappelijke betrokkenheid, financiële zekerheid, robuuste ecologie, consistent beleid

Onderdeel van een breder beleid

	Dynamiek laag	Dynamiek hoog
Hoge actuele landschapskwaliteit	Behouden en beheren. Bestaande kwaliteiten en draagvlak versterken.	Behouden essentiële onderdelen. Nieuwe ontwikkelingen laten aansluiten op bestaande structuren.
Lage actuele landschapskwaliteit	Combineren van behoud en ontwikkeling. Ruimte voor vervanging en toevoegingen. Herstellen verdwenen kwaliteit.	Nieuwe kwaliteit ontwikkelen. Bestaande kwaliteit voor zover aanwezig gebruiken als inspiratiebron.

Nadruk
ontwikkeling

Nadruk ontwikkeling

Onderdeel van een breder beleid

- Toepassen in bijzondere landschappen en daarbuiten
- Ifv een consistent en duidelijk beleid
- Koppeling ruimtelijk beleid
- Beleidskader (2012): ‘Het landschap: van draagkracht tot draagvlak’ (Labo S/KASK)
 - **Beleidsschema (uit conventie):**
 - Beschrijven
 - Afwegen
 - Plannen
 - Beheren
 - bewaken, betrekken, initiëren;
 - **Afwegingsschema met 4 waarden: Gebruiks-, Locus-, Cultuur- en belevingswaarde;**

Onderdeel van een breder beleid

- Methode voor opmaak ruimtelijke visies
- Methode om bestaand beleid te inventariseren
- Uittesten op diverse schaalniveaus:
 - **Streek:**
 - 1^e grensoverschrijdende kaarten (2011-2012, beschrijven)
 - Grensoverschrijdende dorpenatlas (2013, beschrijven)
 - Grensoverschrijdende Landschapseenheden (2014, beschrijven)
 - Landschapsfonds Westhoek (2018, betrekken, initiëren)
 - **Gebieden:**
 - Gebiedsvisie Kemmelberg (2012, beschrijven, afwegen, plannen) als basis voor Provinciaal RUP
 - Streekbiografie Zuidelijke Westhoek (2015, beschrijven)
 - Streekprogramma's Het Heuvelland en de IJzer- en Hanzamevallei

Verdere toepassingen:

Gebieden:

- Belevings- en waarderingsonderzoek: De Polders mee-maken! (2016 - KASK)
Belevingswaarde, een 'kookboek' vol inspiratie!
- Grensoverschrijdend Landschapsplan van de Landschapseenheid het Hoppeland ifv ontwikkelingen oude grenspost Callicanes (2020)

Streek:

- Koppeling met de Foto's van het Grensoverschrijdend Landschapsobservatorium in opmaak (2020)
- ...

DE POLDERS MEE-MAKEN

Bouwstenen voor beeldkwaliteit in de polders
tussen Nieuwpoort en Diksmuide

Sylvie Van Damme & Pieter Floré

Garant

Uitdagingen:

- Communicatie
- Wetenschappers, studenten en experts moeten hiermee aan de slag
- Verdere uitdieping van de eenheden
- Verdere gedetailleerde beschrijving van de eenheden - work in progress
- Interactieve en digitale ontsluiting
- Omzetten in beleid op grotere schaal dan de Westhoek

Landschapseenheden grensoverschrijdende Westhoek

Opdrachtgever: Provincie West-Vlaanderen en Conseil d'Architecture,
d'Urbanisme et de l'Environnement du Nord

Uitvoerder: Universiteit Gent, Vakgroep Geografie

Auteurs: Niels Dabaut, Veerle Van Eetvelde

Meer info:

- UGent: Veerle Van Eetvelde
veerle.vaneetvelde@ugent.be
- Provincie West-Vlaanderen:
Bern Paret
bern.paret@west-vlaanderen.be
- CAUE: Vincent Bassez
vbassez@caue-nord.com

Landschapseenheden grensoverschrijdende Westhoek

Opdrachtgever: Provincie West-Vlaanderen en Conseil d'Architecture,
d'Urbanisme et de l'Environnement du Nord

Uitvoerder: Universiteit Gent, Vakgroep Geografie

Auteurs: Niels Dabaut, Veerle Van Eetvelde

